

AUTORITETI KOMUNIKIMEVE ELEKTRONIKE DHE POSTARE

**QËNDRIMI I AKEP PËR KOMENTET E PALËVE TË INTERESUARA
PER DOKUMENTIN:**

**TREGUESIT E CILËSISË SË SHËRBIMIT (QoS) DHE INDIKATORËT
E PERFORMANCËS PËR AKSESIN NË RRJETET TELEFONIKE
PUBLIKE TOKËSORE TË LËVIZSHME (PLMN) PËR MONITORIM
(KONSULTIM PUBLIK : 19.11.2012)**

Tirane me __.__.2012

Në përfundim të procesit të konsultimit publik për dokumentin treguesit e cilësisë së shërbimit (qos) dhe indikatorët e performancës për aksesin në rrjetet telefonikpublike tokësore të lëvizshme (plmn) për monitorim, i cili është miratuar me VKD nr. 2194, datë 19.11.2012, nga palët e interesuara kanë dërguar komente në AKEP:

- o Operatori A me shkresën nr.LSR/0329/EL, date 19.12.2012;
- o Operatori B me shkresën nr.6911, prot, date 18.12.2012;

Dokumenti i AKEP, treguesit e cilësisë së shërbimit (qos) dhe indikatorët e performancës për aksesin në rrjetet telefonik publike tokësore të lëvizshme (plmn) për monitorim, ka dalë në konsultim publik ne faqen e internetit të AKEP me datë 19.11.2012 dhe palëve të intersuara i'u la një muaj kohë, deri më 19.12.2012 00, për të dërguar komentet e tyre.

Në këtë dokument paraqitet qëndrimi i AKEP për komentet e palëve të intersuara për dokumentin e nxjerrë për konsultim publik si më poshtë vijon:

Komentet e Operatorëve:

Tema 1.

Operatori A. Perputhshmeria e parametrave te cilesise se sherbimit me kushtet e Autorizimeve individuale leshuar operatoreve per perdorimin e frekuencave GSM dhe UMTS

Operatori A gjithmone ka respektuar dhe zbatuar me rigorozitet dispozitat e Ligjit 9918/2008 dhe aktet nenligjore ne zbatim te tij. Sidoqofte, aktet rregullatore te nxjerra nga AKEP ne cdo kohe duhet te garantojne vazhdueshmeri, koherence, dhe perputhshmeri me kuadrin rregullator dhe ligjor/nenligjor ekzistues.

Ne kete drejtim, Operatori A veren se ndryshimet e propozuara ne Rregulloren per treguesit e cilesise, prekin kushtet thelbesore te Autorizimeve Individuale qe ka Operatori, dhe si te tilla nuk jane ne perputhje me dispozitat e Ligjit 9918/2008, ku percaktohet qarte se ndryshimet ne Autorizimin Individual jane pjese e nje procesi rishikimi krejtesisht te vecante, sipas procedures te percaktuar me ligj.

Ne menyre me specifike, "Autorizimi Individual i operatorit te telefonise se levizshme GSM ne Republiken e Shqiperise – Operatori A, miratuar me VKD nr. 533 date 26.12.2008, percakton si me poshte vijon kushtet e dhenies se ketij Autorizimi per operatorin mbajtes:

"Sipermarresi eshte i detyruar te ofroje sherbimet publike te telefonise se levizshme (minimalisht telefoni zanore dhe mesazhet tekst SMS) ne te gjithe territorin e Republikes se Shqiperise dhe ne te gjithe rruget kombetare, por ne asnje rast te mos terhiqet nga shkalla e mbulimit aktual.

Minimumi i mbulimit me sherbimet publike te telefonise se levizshme do te jete 95% e popullsisë.

Ne rruget kombetare, minimumi i mbulimit me sherbim do te jete 95 % e gjatesise se rrugeve.” (Aneksi 1, Autorizimi individual per perdorimin e frekuencave per brezin GSM 900 dhe GSM 1800).

Persa i takon ”Autorizimit Individual per perdorimin e frekuencave ne brezin 1920-1935 MHz ciftuar me 2110-2125 Mhz dhe 1900-1905 MhZ spekter i paciftuar per ndertimin e rrjeteve te komunikimeve elektronike publike per te ofruar sherbime te levizshme tokesore ne te gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë”, miratuar me VKD nr. 1453 date 2.12.2010, rezulton se kushtet per perdorimin e ketij brezi frekuencash jane si vijon:

“Sipermarresi Operatori A eshte i detyruar qe me marrjen e Autorizimit Individual te zbatoje planin per shtrirjen dhe konfigurimin e rrjetit qe do te ndertohet per mbulimin me sherbim sipas deklarimit te dhene ne oferte, shtojca 5, pefshire ne Aneksin 3 te ketij autorizimi individual.

Ofrimin e sherbimeve te deklaruar ne oferte, shtojca 6, te perfshire ne aneksin 4 te ketij Autorizimi Individual.”

Me tej, ne aneksin 3 (Plani per shtrirjen dhe konfigurimin e rrjetit per mbulimin me sherbim) *“Sipermarresei do te ndertoje dhe konfigurroje rrjetin per te realizuar shtrirjen gjeografike dhe mbulimin me sherbim sipas afatit dhe percaktimeve te tabelës së mëposhtme: [...] Deri ne fund te 18 muajve, 85.6% te territorit.[...]”*

Sa me lart, perputhshmeria me percaktimet e Autorizimeve Individuale dhe kushtet e perdorimit te brezit te frekuencave, eshte arritur, plotesuar dhe njoftuar AKEP nga sipermarresi Operatori A ne letren e dates 01.06.2012.

Te gjithë propozimet e reja ne Rregulloren per cilesine e sherbimit qe i referohen detyrimeve mbi mbulimin dhe specifikat e tij per secilin prej Autorizimeve Individuale, duhet te jene ne perputhje me Autorizimet e leshuara dhe Ligjit 9918/2008. Ndaj dhe detyrimi per mbulimin gjeografik apo popullsise sipas kesaj Rregulloreje duhet te ndjehet ne menyre rigoroze, ate cka eshte parashikuar ne Autorizim.

Ligji 9918/2008 parashikon ne Nenin 75 te tij kushtet dhe kriteret qe duhet te plotesohen per ndryshimin ne autorizimin individual dhe ky rast nuk perfshihet ne kushtet ne te cilat mund te kerkohet ndryshimi i autorizimit individual.

Sa me siper, ne menyre qe te jete ne perputhje me Autorizimet Individuale leshuar operatoreve per sherbimet GSM dhe UMTS, Operatori A sugjeron qe te ndahet mbulimi me sherbimin “ze” dhe “data” ne baze te parimit te neutralitetit te teknologjise dhe treguesi i mbulimit per secilin sherbim te trajtohen ne dy standarte minimale te vecanta.

Nese kjo nuk eshte e mundur, Operatori A eshte e mendimit se ne vendosjen e standartit minimal per mbulimin e rrugeve dhe tuneleve, duhet marre parasysh vetem sherbimi GSM, pasi vlera e shtuar e sherbimit UMTS eshte ofrimi i “data” dhe perdorimi i ketij sherbimi ne rruge dhe tunele nuk eshte relevante. Per kete arsye, Operatori A sugjeron qe standarti i cilesise se sherbimit per treguesin Q9-M te ndryshoje per mbulimin kombetar gjeografik, si

dhe per tunelet dhe rruget kryesore ne >95 % mbulim pa percaktuar nese eshte mbulim me sherbim GSM apo UMTS.

Operatori B, vlereson qe per kushtet e infrastruktures rrugore te Shqiperise, ne disa zona te saj, duhet te kete nje kategorizim te rrugeve (te pakten ne dy tipe) me nje diferencim te standartit te mbulimit. P.sh. akset rrugore: Qafe Mali – Fierze, Qafe Mali – Kukes, Maliq – Gramsh, Koman – Fierze (ujore) mund te kategorizohen si akse dytesore, me nje standart mbulimi prej > 95%, ne krahasim me akset rrugore kryesore me nje standart mbulimi prej > 99%. Ky diferencim eshte i domosdoshem pasi nuk ka biznes qe do te investonte shuma te konsiderueshme pa asnje fizibilitet, per segmente te izoluarra rrugore prej 500 m, 1 apo 2 km ne zona pa fluks automjetesh. Kerkojme qe investime te tilla, nese do te ishin te domosdoshme per arsye emergjencash civile (aksidente rrugore) te jene pjese e programit te sigurimit te sherbimit universal.

Operatori B, veren qe deklarimi dhe matje e rrjeteve GSM dhe UMTS si nje i tere nuk eshte i sakte, pa i referohemi dy teknologjive te ndryshme dhe qe ofrojne sherbime jo plotesisht njejta. Gjithashtu edhe licensat jane dhene te vecanta. Referenca si nje e tere mund te behet vetem per rrjetet GSM900 dhe GSM1800.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP çmon se është treguar objektiv në vendosjen e këtyre standarteve dhe mendon se janë të arritshme për operatorët që ofrojnë të dy shërbimet GSM dhe UMTS. Duke u nisur edhe nga monitorimet e mëparshme rezultaton se operatorët që ofrojnë shërbime GSM dhe UMTS, kanë arritur të realizojnë këto standarte.

AKEP cmon që standarti prej >99% të mbulimit për rrugët kryesore dhe tunelet, të vendoset për të shmangur problemet e mundshme ne rastet e gjendjeve te jashtëzakonshme, emergjente apo aksidenteve të ndodhura në keto segmente.

AKEP me qëllim që të jetë në koherencë me kërkesat e palëve të interesuara, cmon që në këtë dokument të shtohen paragrafet si më poshtë:

Standarti Q9-M gërma c) në fund të tij të shtohet paragrafi:

Standarti për shërbimin me mbulim > 99 % për rrugët kryesore, dhe tunelet është i zbatueshëm për operatorët që ofrojnë të dy shërbimet GSM dhe UMTS pa cënuar percaktimet e Autorizimit Individual për secilin nga shërbimet.

E rëndësishme është që këto segmente rrugore apo tunele të jetë prezent minimumi një nga shërbimet GSM apo UMTS.

Për operatorët që ofrojnë vetëm një nga shërbimet do të zbatohen kushtet e përcaktuara në Autorizimin Individual.

Në rastin kur disa akse rrugore te Shqiperise, ne disa zona te saj, karakteriazohen nga relief te shume te thyer, apo pengesave te ndryshme duke shfaqur veshtiresi tek operatoret per

mbulimin e ketyre segmenteve te vecanta, operatoret duhet te kerkojne miratimin e AKEP duke provuar pa mundesine e realizimit te mbulimit te ketij segmenti.

Gjithesesi ngelet në vendimarrjen e AKEP, pasi të vlerësojë situatën, përjashtimi i këtyre segmenteve nga shërbimi i mbulimit.

Tema 2.

Operatori A

Metoda e matjes se cilesise se sherbimit te mbulimit ne rruge dhe tunele, si dhe ne ndertesa, sipas mundesise se aksesit per ofrimin e sherbimit.

Ne lidhje me matjen e mbulimit ne ndertesa, Operatori A shprehet se eshte e nevojshme te percaktohet se ku do te kryhet testimet per matjen e mbulimit me rrjet ne ndertesa. Pas analizes se si do te zbatohet kjo matje, Operatori A evidentoi veshtiresi te ndryshme qe mund te ndodhin me kryerjen e testimave brenda nderteses dhe qe do ta benin te pamundur matjen e sakte dhe te besueshme te cilesise se sherbimit ne ndertesa; Te tilla veshtiresi mund te permendim: mbulimi me rrjet nuk eshte i njejte ne kafazin e shkalles sesa neper apartamente, veshtiresine e aksesit neper apartamente per kryerjen e matjeve, refuzime nga pronaret, ndryshimi i cilesise se mbulimit ne varesi te katit, etj.

Per kete arsye, Operatori A sugjeron qe matja e cilesise se sherbimit te mbulimit ne ndertesa te kryhet jashte nderteses duke kryer nje llogaritje te humbjes se penetrimin te mbulimit brenda ne ndertese. Keshtu, sipas llogaritjeve qe ka kryer Operatori A, ne menyre qe te matet cilesia e sherbimit te mbulimit ne ndertesa, duke i kryer testimet jashte nderteses, duhet llogaritur nje shuarje prej 10 dB.

Ne vijim te eksperiencave shpesh te veshtire te Operatori A per te patur akses ne infrastrukturat publike per te siguruar mbulimin me rrjet, ne lidhje me standartet minimale te mbulimit ne rruge kryesore dhe tunele, AKEP duhet te kete parasysh faktin nese operatorit te komunikimeve elektronike i sigurohet aksesin ne rruge/tunel per te ofruar mbulim me sherbim. Te njejtat kushte sic merren parasysh per mbulimin ne ndertesa duhen konsideruar edhe per mbulimin ne rruge dhe tunele.

Sa me siper, Operatori A sheh te nevojshme qe AKEP te nderhyje per te detyruar institucionet shtetore perkatese, sic eshte Autoriteti Rrugor Shqiptar per dhenien e aksesit operatoreve te komunikimeve elektronike qe te kryejne investimet e nevojshme per te siguruar mbulim ne nje rruge, tunel apo zone te caktuar.

Per kete arsye, Operatori A sugjeron qe te krijohet nje sherbim one-stop-shop prane AKEP per te lehtesuar aplikimin dhe marrjen e te gjitha lejet per akses per te siguruar mbulim me rrjet, sipas te cilit operatoret e komunikimeve elektronike te aplikojne vetem ne nje zyre per cdo leje qe duhet te marrin per investime per te siguruar sherbimin e mbulimit sipas

kerkesave te Ligjit 9918/2008 dhe Rregulloreve perkatese te AKEP. Ky sherbim do t'u lehtesonte ne menyre te ndjeshme operatoreve qe te sigurojne mbulimin me rrjet ne rruge dhe tunele, duke mos derguar kerkesa ne institucione shteterore dhe pale te tjera te ndryshme pa marre asnje pergjigje prej tyre. Keshtu, ne rast se operatori ka aplikuar per akses per te kryer investimet e nevojshme per mbulim me rrjet, pa marre pergjigje nga zyra one-stop-shop, operatori perkates do te lejohej te merrte nje perjashtim nga detyrimi per te mbuluar ate rruge te caktuar, ne te njejten menyre sic parashikohet ne Projekt Vendimin e AKEP ne lidhje me ndertesat.

Operatori B, veren qe AKEP, per rastin e tuneleve, duhet te marre ne konsiderate perjashtimin e mbulimit te tuneleve, nese autoriteti i administrimit te tuneleve nuk lejon ngritjen e infrastruktures per mbulimin e tunelit.

Operatori B, veren qe ne treguesit e mbulimit per monitorim eshte konsideruar edhe mbulimi i ndertesave ne masen mbi 85%. Operatori B kerkon qe monitorimi i ketij treguesi duhet te hiqet, pasi nuk ka asnje rekomandim te ECC qe propozon nje vleresim te tille te mbulimit te ndertesave. Nuk ka asnje metodologji qe mbeshtet nje vleresim te tille, sidomos nepermjet matjeve te kryera ne terren per kete qellim. Sic dihet, praktikisht, mbulimi i kerkuar i ndertesave me sinjal GSM dhe vecanerisht UMTS eshte i pamundur nese ambienti i matur nuk ka ndricim natyral, ose ambientet ndarese jane me materiale me pershkueshmeri te ulet, etj. Gjithashtu, nese do te kryheshin matje, ato, duke u realizuar me lehtesisht ne ambiente korridoresh te godinave, qe nuk lejojne penetrimin e duhur te sinjalit, do te nxirrnin rezultate jo te kenaqshme dhe do te krijonin nje hapësire abuzive ne ndeshkim te padrejte te operatoreve. Kete, ne e vleresojme si jo te drejte dhe te pa mbeshtetur ne rekomandimet ne lidhje me vleresimin e teknologjive GSM dhe UMTS. Mendojme qe nuk eshte e drejte qe te merret persiper nje vleresim i mbulimit te rrjetit GSM dhe UMTS ne godina, ne menyren e pershkruar ne dokumentin per konsultim.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP vlerëson se, krijimi i nje zyre one stop shop për aplikimin dhe marrjen e lejeve përkatëse nga institucione të ndryshme, per te siguruar mbulim me rrjet, nuk eshte ne kompetencat e AKEP i cili funksionon në zbatim të ligjit nr. 9918, dt. 19.05.2008 , i ndryshuar. Megjithatë AKEP ne praktikat e tij gjithmon bashkepunon me operatorët për zgjidhjen e problemeve të ndryshme.

AKEP bazuar edhe në praktikat dhe rregullore të ngjashme të vendeve ne EU çmon se është shumë e rëndësishme ofrimi i mbulimit me shërbim në ndërtesa për shkak se dëndësia e popullsisë në ndërtesa është më e madhe bazuar kjo edhe në përcaktimet e Autorizimit

Individual ku përcaktohet qartë se minimumi i mbulimit me shërbim do të jetë 95% e zonave të banuara për çdo rreth.

AKEP në vlerësimin e tij cmon si të rëndësishëm përmirësimin e cilësisë së shërbimit në ndërtesa dhe nuk është në praktikë të tij ndërkombëtar i padrejtë i operatorëve ashtu siç nuk ka ndodhur.

AKEP në këtë dokument është shprehur qartë se megjithëse është e vështirë ofrimi i shërbimit në ndërtesa të cilat nuk lejojnë penetrimin e duhur të sinjalit se në cilat raste një ndërtesë mund të përjashtohet nga mbulimi me shërbim.

Tema 3.

Operatori A

Niveli i fuqisë së sinjalit i pranuar si mbulim me sinjal të mjaftueshëm sipas standardeve të pranuar dhe të njohura në nivel ndërkombëtar

Operatori A shprehet se është shumë e rëndësishme se pari që të përcaktohet në mënyrë të drejtë dhe në përputhje me standartet ndërkombëtare niveli i fuqisë së sinjalit nëse një territor është i mbuluar me sinjal ose jo, pasi kjo prek në mënyrë të drejtëpërdrejtë jo vetëm nevojën e konsumatorit, por edhe planifikimin e rrjetit nga ana e operatorëve dhe kostot përkatëse që janë tejet të konsiderueshme.

Në këtë kuadër, Ligji 9918/2008, i ndryshuar, ka përforcuar edhe më tej detyrimin e AKEP si dhe të sipërmarresve të autorizuar për ofrimin e rrjeteve dhe shërbimeve të komunikimeve elektronike, që të ndjekin, njohin dhe zbatojnë rekomandimet evropiane, aktet e BEREC dhe standartet ndërkombëtare, tek të cilat Shqipëria aderon dhe zbaton në fushën e komunikimeve elektronike. Ligji 9918/2008, nënart 7/1 dhe 8/r, përcakton qartazi se “AKEP-i ushtron funksionet në përputhje me parimin e ligjshmerisë, sipas këtij ligji dhe akteve të tjera normative, si dhe në përputhje me politikën sektoriale kombëtare të zhvillimit të komunikimeve elektronike e me marrëveshjet ndërkombëtare në fushën e komunikimeve elektronike, ku Republika e Shqipërisë është pale. AKEP-i merr parasysh rekomandimet dhe vendimet përkatëse të Komisionit Evropian dhe BEREC-it.”

Në këtë kuptim përfshihen domosdoshmërisht edhe standartet teknike të vendosura dhe të rekomanduara nga ETSI dhe 3GPP, në të cilat Shqipëria aderon dhe zbaton.

Në komentet në vijim, Operatori A i ben referencë konkrete atyre akteve rregullatore të ETSI dhe 3GPP në lidhje me matjet e sinjalit për shërbimin UMTS, por edhe GSM.

- *Mbi përcaktimin e nivelit minimal të fuqisë së sinjalit që raportohet si zonë e mbuluar me shërbim UMTS:*

Disa burime standartesh ndërkombëtare të njohura dhe të pranuar janë të disponueshme, dhe Operatori A vlerëson punën paraprake në këtë drejtim dhe sistemin e referencave të përdorura

nga AKEP ne konsultim, me konkretisht *ECC Report 103 on "UMTS coverage measurements"* (Komiteti per komunikimet elektronike prane Konferences Europiane per administratat e postave dhe telekomunikacioneve, Matjet e mbulimit me sherbim UMTS, Maj 2007). Konkretisht ne kete dokument, te ciit me te drejte dhe AKEP i ben reference te vazhdueshme ne hartimin e parametrave te pershtatshem per cilesine e sherbimit, percaktohet qarte ne seksionin 2/2.5 "Vlerat e parametrave kritike" (critical parameter value) se ne kufirin e vleres se RSCP -114 dbm pajtimtarin arrin te aksesojte (log on) rrjetin.

Per te shkuar me tej, Operatori A eshte e mendimit se nje tjetër standart per t'u pranuar dhe zbatuar ne kete rast eshte Dokumentacioni i 3GPP. Ne kete kuader, duam te sjellim ne vemendje te AKEP "Specifikimet teknike 3GPP (Technical Specifications-TS)" ne lidhje me 25.125 Physical Layer Measurements (FDD) dhe "TS 3GPP" ne lidhje me 25.133 Requirements for Support of Radio Resource Management (FDD). Duke ju referuar 3GPP TS25.215, *CPICH RSCP* (fuqia e kodit te sinjalit te marre - Received Signal Code Poer) eshte fuqia e marre ne nje kod e matur ne CPICH. Per rrjedhoje nga standarti 3GPP TS25.133, rezulton se niveli i fuqise se sinjalit per efekt raportimi *CPICH RSCP* varion nga -115dBm deri -25 dBm.

Ne keto kushte, dhe ne perputhje me te dy standartet teknike te lart permendura rezulton se minimumi i vleres se RSCP, mund te zbrese deri ne -114 dbm dhe -115 dBm dhe pajisja e perdoruesit (User Equipment - UE) duhet te jete ne gjendje te detektojte/kape sinjalin dhe te log-ohet ne rrjet.

Per te shkuar me tej, ekzistojne disa funksionalitete opsionale qe mund te rrisin aftesine e marrjes/detektimit te sinjalit, perkundrejt vlerave edhe me te ulta te RSCP deri ne -119 dBm (sic edhe konfirmohet nga RNC e parametrave UTRAN te prodhuesve tane).

Sa me siper, Operatori A i kerkon AKEP qe, ne perputhje me detyrimet qe sanksionon Ligji 9918/2008 dhe standartet nderkombetare te pranuar nga Republika e Shqiperise te ETSI dhe 3GPP, te vendose si kufi minimal mbulimi me sinjal per sherbimin UMTS fuqine -110dbm.

Operatori Ae ka treguar dhe ne komentet e meherhshme qe mundesia e log-in ne rrjet eshte provuar dhe nepermjet testeve te ndryshme laboratorike, dhe ne jeten reale, per te mbeshtetur me se miri standartet e vendosura nderkombetarisht. Operatori A, per kete qellim, ka kryer disa testime mbi fuqine e sinjalit dhe detektimin e tij, duke aplikuar gjate tyre vlera mesatare (jo detyrimisht vlerat me te ulta, edhe pse te pranueshme sipas standarteve rregullatore).

Persa i takon aspektit fizik, referencat e meposhtme jane perdorur duke paraqitur vlera reale ne implementimin e UMTS, perbrenda kornizes se analizes teorike duke u perqendruar ne vlerat minimale te pritshme te RSCP pergjate perdorimit te sherbimit UMTS. Ka rezultuar se Vlera finale e RSCP - 111.1566 dBm eshte e mjaftueshme ne kuptimin e mbulimit me sinjal (lutemi shikoni vlerat e eksperimentit me poshte);

- a) Thermal noise density in the UMTS carrier (5 MHz):- 174 dBm/Hz

- b) User Equipment Noise Figure: 8 dB (There are some references eith 7.5 dB)
- c) UE Receiver Noise Density:- 166 dBm/Hz
- d) UE Received Signal Strength Indicator (RSSI) :- 100.1566 dBm
- e) Ec/Io for the typical UMTS service:- 11 dB (The figure can be much lower than this value depending on the specific services-> Eb/No and Processing Gain)
- f) Final value of the RSCP figure: - 111.1566 dBm

Nga ana tjetër, Simulimi i fuqisë së sinjalit për nevojat mbulimi në një mjedis 'laboratorik' radio ka provuar të njeten gjë; Për nevojat të simulimit është përdorur pajisja/aplikacioni i testeve "Tems Investigation" me një pajisje fundore komerciale të tipit 'Sony Ericsson' me kapacitet funksionesh baze (model Z750i). Kjo ka për qëllim garantimin e simulimit nëpërmjet një pajisje reale fundore, pa pasur nevojë për karakteristika të vecanta dhe të avancuara të pajisjes. Parametrat e radios janë vendosur në mënyrë të tillë që të mund të replikojnë kushtet reale përgjatë matjeve, në kushtet e sinjalit me fuqi të ulët për shërbimet e UMTS. Në fokusin e testeve kanë qenë shërbimet zanoret dhe data, për të vërejtur ofrimin e tyre edhe në kushtet e fuqisë jo-optimale të sinjalit (RSCP and RSSI) për shërbime UMTS.

Sa më sipër, Operatori A arrin në përfundimin se, standartet ndërkombëtare që AKEP duhet të zbatohet (sipas Ligjit 9918), konvergojnë (me devijime minimale) me simulimin praktik për RSCP and RSSI, duke vërtetuar se referenca aktuale prej -111 dBm për RSCP është mese e mjaftueshme për të akomoduar shërbimet zanore dhe ato baze të të dhenave në shërbimin UMTS. Operatori A shpreh dakord se, në mënyrë që të lihet një marzh i pranueshëm shtesë, vlera e pranueshme e RSCP për referencë mbulimi me sinjal duhet të jetë minimalisht deri në -110 dBm.

- *Mbi përcaktimin e nivelit minimal të fuqisë së sinjalit që raportohet si zonë e mbuluar me shërbim GSM - Qendrimi i Operatori A në këtë drejtim është se vlera minimale RX LEV për t'u konsideruar në mbulimin me sinjal GSM duhet të jetë të pakten -101 dBm*

Në rastin e shërbimit GSM është e domosdoshme të maten vlerat e nivelit sinjalit të marrë (RX LEV) nga nendarjet sekuenciale (subset of the frames) sesa nga i gjithë seti (full set). Kjo për shkak se afektohet nga përdorimi i karakteristikave DTX në DL nga rrjeti. Qendrimi i Operatori A në këtë drejtim është se vlera minimale RX LEV për t'u konsideruar në mbulimin me sinjal GSM duhet të jetë të pakten -101 dBm. Operatori A e sheh këtë nivel si të mjaftueshëm jo vetëm nga pikëpamja rregullatore dhe standartet e industrisë, por edhe nga pikëveshtrimi i konsumatorit. Madje, nga testet praktike që Operatori A ka zhvilluar kjo shifer mund të zbrese deri në -103 dBm (bazuar gjithashtu në teste në jetën reale dhe matjet perkatëse).

Operatori B vlereson që propozimi për vendosjen e pragut të mbulimit me sinjal në GSM prej $RxLev \geq -95$ dBm dhe $RxQual \leq 5$, si dhe klasifikimet e bera për mbulimin me shërbim GSM, paraqitur në tabelën e paragrafit 6.1.2.a janë të pranueshme.

Operatori B, vlereson qe ne propozimin per vendosjen e pragut te mbulimit per sherbimin UMTS duhet te percaktohet qartesisht se kush do te jene parametrat e matur dhe vlerat e tyre. Ne kerkojme qe, ne ngjashmeri me matjet ne GSM, parametrat dhe vlerat e standarteve te jene: per fuqine e sinjalit $RSCP \geq -110$ dBm dhe per cilesine $E_c/N_0 \geq -9$. Duke iu referuar Raportit te ECC Nr. 103, me rekomandimet per vleresimin e mbulimit UMTS, te cilit i eshte referuar dhe AKEP, verejme qe edhe pse eshte pranuar qe sigurimi i mbulimit lidhet me vendosjen e lidhjes ne rrjet (log in), megjithate vlera e rekomanduar $RSCP \geq -114$ dBm eshte vendosur ne menyre shume conservative. Mendojme qe propozimi yne per $RSCP \geq -110$ dBm mundeson nje kompromis te arsyeshem, qe reflekton edhe realitetin e ofrimit minimal te sherbimit. Gjithesesi, klasifikimet e bera per mbulimin me sherbim UMTS, paraqitur ne tabelen e paragrafit 6.1.2.b jane te pranueshme.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP në hartimin e këtij dokumenti për metodologjinë e matjeve të mbulimit me shërbim UMTS ashtu siç është përcaktuar në këtë dokument është bazuar në raportin e CEPT, ECC Report 103 “UMTS COVERAGE MEASUREMENTS” i cili shprehet qartë për normat e përcaktuara për mbulimin me sinjal. Megjithatë AKEP vlerëson që megjithëse niveli i $RSCP -105$ dBm për $E_c/I_0 -9$ dBm, në praktikë E_c/I_0 mund të marrë vlera më të mëdha (në vlerë absolute) se -9 dBm, si dhe sygjerimet e raporteve për 3GPP për planifikimin e rrjetave UMTS. Për këtë AKEP vlerëson se kalimi deri në vlerën $RSCP -108$ dBm është i pranueshëm dhe nuk prek në total cilësinë e mbulimit me shërbim.

Gjithashtu nga propozimet e mëparshme mbi hartimin e kësaj metodologjie të operatorit B segmenti $RSCP = -105$ dBm deri në -110 dBm është i pranueshëm.

AKEP në hartimin e këtij dokumenti për metodologjinë e matjeve të mbulimit me shërbim GSM ashtu siç është përcaktuar në këtë dokument është bazuar në raportin e CEPT, ECC Report 118 “MONITORING METHODOLOGY TO ASSESS THE PERFORMANCE OF GSM NETWORKS”, i cili shprehet qartë për normat e përcaktuara për mbulimin me sinjal. AKEP ka marrë në konsideratë një vlerë prej -3 dBm e cila në total nuk cënon cilësinë e shërbimit. Për këtë arsye ka vendosur vlerën $RxLev \geq -95$ dBm.

Per sa me siper, operatori B vlereson qe propozimi i AKEP per vendosjen e pragut te mbulimit me sinjal ne GSM prej $RxLev \geq -95$ dBm dhe $RxQual \leq 5$, si dhe klasifikimet e bera per mbulimin me sherbim GSM, paraqitur ne tabelen e paragrafit 6.1.2.a jane te pranueshme.

Tema 4. Metodat e matjeve se mbulimit me sherbim

Operatori A, shprehet dakord me perfundimin e AKEP se matjet per nevoja mbulimi duhet te kryhen ne menyre te njetrajtshme, te gjithanshme dhe jo diskriminative, per te mos

favorizuar apo diskriminuar asnje prej operatoreve qe ofrojne rrjete dhe sherbime, qofte GSM apo UMTS.

Operatori A eshte dakord me metodat e matjeve te fuqise se sinjalit sic parashikohen ne Projekt Vendim, per sa kohe qe matjet te japin gjurmen e sakte te mbulimit me GSM ose UMTS, ne menyre qe te arrihet mapimi i plote i mbulimit me nje sherbim te caktuar GSM ose UMTS.

Operatori B, sic dhe ka deklaruar ne komunikime te meparshme, mendon qe vleresimi i duhur per nivelin e sinjalit arrihet nepermjet matjeve te kryera ne “dedicated mode”. Kjo eshte matja e duhur edhe nga pikepamja e klientit, pasi vlereson nivelin e mbulimit gjate kohes se ofrimit te sherbimit. Gjithashtu, operatoret per te shmangur interferencat e panevojshme, kane implementuar mekanizma qe ofrojne fuqine dhe cilesine e duhur gjate kohes qe klienti kerkon dhe konsumon sherbimin. Kjo eshte e rendesishme qe te merret ne konsiderate.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP, vlerëson se kryerja e të gjitha mënyrave të matjeve të përshkruara në këtë dokument janë të domosdoshme për të vlerësuar cilësinë e shërbimit me një rrejt dhe nuk e cmon të arsyeshme kufizimin vetëm në një mënyrë matjeje.

Tema 5.

Operatori A. Mungesa e nje standarti i shperndarjes se popullsise ne nivel bashkie/komune dhe modelit te shperndarjes (densiteti)

Operatori A e ka shprehur ne menyre te perseritur se mungon nje reference zyrtare per shperndarjen e popullsise ne nivel bashkie/komune. Rezultatet paraprake te deritanishme te Censurit 2011 jane te pamjaftueshme per nevojat e ketij procesi, nderkohe qe te dhenat e Censurit 2001 pervecse te paplota jane jo-relevante, fale dinamikes demografike ne dhjete vitet e fundit.

Se dyti, mungon nje standart i njohur dhe aprovuar nga AKEP ne lidhje me modelin e shperndarjes (densitetit) te popullates, pasi edhe sikur te ekzistojte informacioni i pergjithshem mbi popullsine sipas njesive administrative, mesatarja e popullsise sipas njesise perkatese nuk pasqyron ne menyre te sakte se ku popullsia jeton realisht (ky problem eshte evident sidomos ne rastin e zonave rurale).

Ne keto kushte, Operatori A kerkon qe cdo perlogaritje qe i ben refrence ne menyre te drejtperdrejte ose jo mbulimit te popullsise, mbetet jo-zyrtare dhe si e tille nuk mund te perdoret si sistem referimi nga AKEP per nevoja zyrtare dhe rregullatore, qe burojne nga detyrimet e ligjit. Operatori A eshte e gatshme qe sapo ky standart te vendohet dhe njihet zyrtarisht, te zbatoje te gjitha detyrimet metejshme qe burojne prej tij, perfshire perlogaritjet mbi mbulimin e popullsiese.

Pra, Operatori A perserit qendrimin se per sa kohe AKEP nuk ka vendosur/pranuar nje standart zyrtar te njetrajtshem per te gjithë palet ne proces mbi shperndarjen e popullsisë ne nivel bashkie/komune dhe modelit te shperndarjes (densiteti), mbulimi i popullsisë nuk duhet te jete pjese e perlogaritjeve per mbulim, pasi shkakton paqartesi dhe pasaktesi.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP vlerëson se, vendosja e një standarti zyrtar te njetrajtshem mbi shperndarjen e popullsisë ne nivel bashkie/komune dhe modelit te shperndarjes (densiteti), nuk eshte ne kompetencat e AKEP i cili funksionon në zbatim të ligjit nr. 9918, dt. 19.05.2008, i ndryshuar. Megjithatë sipërmarrësit duhet ta kenë një standart aktual që i referohen në dërgimin e raportimeve të ndryshme në AKEP.

Tema 6.

Operatori A Perdorimi i te njejtit standart minimal per parametrin “vonese” te cilesise se sherbimit per sherbimet “Mobile Data”

Operatori A kerkon te sjelle ne vemendjen e AKEP se te gjithë operatoret e komunikimeve elektronike ne Shqiperi jane ne fazen e pare te investimeve ne sherbimet UMTS. Rrjetet UMTS aktualisht jane duke u zhvilluar dhe standartet minimale te parashikuara ne Projekt Vendimin e AKEP per standartin minimal te kesaj cilesie sherbimi duken teper agresive per realizimin e tyre te menjehershëm nga operatoret.

Per me teper, ne kuader te nje klime te veshtire financiare operatoret e kane te pamundur te krijojne kapabilitetet per te kryer matjet ne menyre te vecante per secilin nga elementet e standartit qe tregon cilesine e sherbimit.

Per keto arsye, Operatori A sugjeron qe aktualisht te perdoret nje standart per te gjithë elementet matjes se standartit per parametrin “vonese” (ze, video, data dhe data (interactive)) prej 150 ms, te pakten deri ne vitin 2014.

Operatori A propozon qe pas kalimit te kesaj faze fillestare te investimeve te operatoreve ne sherbimet UMTS, te kryhet rivleresimi i ketij standarti per cilesine e sherbimit.

Operatori B, matja dhe raportimi i treguesve te sherbimit “Mobile Data” duhet te behen ne menyre te vecante per sherbimet data nepermjet GPRS/EDGE dhe atyre nepermjet UMTS. Kjo pasi edhe standartet e kerkuara te parametrave te cilesise si vonesa dhe shpejtesia mesatare, nuk mund te jene te njejta. Ose te cilesohet qe standartet dhe matjet jane te vlefshme vetem per sherbimet data te ofruara nga UMTS.

Operatori B, parametri i cilesise per sherbimet data Nr. 4.2.4 “Shpejtesia minimale e shkarkimit” mund te vleresohet nepermjet matjeve te kryera ne terren, por rezultati i gjetur dhe i raportuar nuk mund te jete i njejte ose minimumi mundshem per te gjithë rrjetin. Kjo

duhet te merret ne konsiderate. Matjet qe rregjistrohen ose llogariten per te gjithë rrjetin jane vlerat maksimale ose mesatare te shpejtesise.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP ashtu siç e ka përcaktuar në këtë dokument do të kryejë matje për gjithë llojet e shërbimeve “Mobile Data” (GPRS/EDGE dhe UMTS), sipas paketave te ofruara nga operatorët per te matur cilesine e ketij sherbimi dhe shmangien nga vlerat e percaktuara. Matjet do te kryhen e per vlerat e “upload” dhe “download”, nga te cilat percaktohet qarte nese kemi shmangie apo jo nga vlerat e reklamuar.

Komente te tjera te Operatori A

- Ne lidhje me treguesin e cilesise se sherbimit Q10-M, per normen e thirrjeve te nderprera, Operatori A sugjeron qe standarti i cilesise se sherbimit te parashikoje 2% ne nivel rrjeti me ponderim ne trafik real dhe matje statistikore.
- Ne faqen 3 te Aneksit IV, ne lidhje me minimumin e testimeve qe do te kryhen per fuqine e sinjalit cdo muaj, Operatori A veren se minimumi prej 100.000 mostra testesh eshte nje shifer teper e larte per t’u arritur cdo muaj nga operatorët. Per kete arsye, sugjeron qe AKEP te parashikoje nje shifer tjetër me e ulet per operatorët, per minimumin e testimeve.

Ne te njejtin paragraf, parashikohet se “Operatorët duhet te marrin cdo ankese nga perdoruesit seriozisht”. Ne kete kuader, Operatori A i merr gjithmone seriozisht ankesat nga perdoruesit, duke i trajtuar ato ne perputhje me Kontraten e Pajtimet dhe detyrimet e Ligjit 9918/2008. Terminologjia e perdorur nga AKEP eshte subjektive dhe le vend per interpretim. Per kete arsye, sugjerojme qe ne kete paragraf te parashikohet “Operatorët do te trajtojnë cdo ankese nga perdoruesit ne perputhje me Kontraten e Pajtimet dhe detyrimet e parashikuara ne Ligjin 9918/2008.”

- Ne lidhje me treguesin “raporti i ankesave per mbulimin per abonente”, Projekt Vendimi i AKEP parashikon se keto statistika do te perfshijne te gjitha ankesat e marra gjate periudhes se mbledhjes se te dhenave, pavaresisht nga vlefshmeria, e rendesishme eshte subjekti i ankeses, pra qe lidhet me probleme mbulimi. Perfshirja e ankesave pavaresisht nga vlefshmeria, do te thote qe operatorët jane te detyruar te raportojne ankese qe vertetohen te mos jene te verteta dhe rrjedhimisht te pavlefshme. Ky raportim nuk do te reflektonte problematiken e vertete te ankesave te klienteve. Per kete arsye, Operatori A sugjeron qe fjalet “pavaresisht nga vlefshmeria, e rendesishme eshte subjekti i ankeses” te hiqen dhe te merren parasysh vetem ankesat e vlefshme me shkrim te perdoruesve.
- Ne paragrafin 6.1.2, lidhur me verifikimin e niveleve te sinjalit, tabela 1 dhe 2 per fuqine e sinjalit per sherbimin GSM dhe UMTS, Operatori A eshte e mendimit se,

meqenese AKEP nepermjet kesaj rregulloreje vendos nje standart minimal per nivelin e fuqise se sinjalit, krijimi i nje niveli tjeter “mbulim i keq” nuk kryen asnje rol per operatoren apo konsumatoren, pasi operatoren e kane te detyruar te sigurojne nivelin e fuqise se sinjalit te parashikuar ne rregullore per te caktuar nese ka mbulim ose jo. Per kete arsye, Operatori A sugjeron qe te mbahen vetem 2 nivele vleresimi “mbulim” ose “pa mbulim”, si per sherbimin GSM edhe per UMTS, si dhe niveli i fuqise se sinjalit te zbritet sic argumentohet ne Temen 3 te Komenteve te Operatori A per GSM >-101 mbulim dhe per UMTS >-110 mbulim.

- Ne paragrafin 2.4.5 lidhur me perlllogaritjen e indeksit te normes se bllokimit, AKEP duhet te sqaroje cilet jane parametrat e formule (11) dhe cilet parametra mblidhen. Gjithashtu, ne paragrafin 2.5.5, Operatori A kerkon sqarime te metejshme per menyren e llogaritjes se deklarimeve: $t_{nderp, test}$;
- Se fundmi, ne paragrafin 4.2.5 lidhur me shpejtesine mesatare per paketat e te dhenave, Operatori A kerkon sqarime te metejshme nese kemi te bejme me shpejtesine e shkarkimit apo te ngarkimit.

Qëndrimi i AKEP:

- AKEP sic pershkruhet ne kete dokument do të kryejë monitorime të vazhdueshme për të parë se raportimet e sipermarrësve janë reale dhe janë të njëjta me standartet që përcaktohen në këtë Rregullore. Eshhtë detyrë e sipermarrësve të kryejnë testimet e duhura të rrjetit të tyre dhe t'i raportojnë ato në AKEP;
- AKEP vlerëson se numri i testeve të percaktuara ne Aneks është optimal për të pasqyruar një rezultat sa më real për mbulimin e nje ose disa zonave. Teknikisht numri i testeve është i arritshëm qoftë edhe për një zonë të vetme;
- AKEP vlerëson të marri në konsiderat propozimin e Sipermarrësit A dhe të behet ndryshimi në gjermën a) paragrafi i fundit i pikës 1.1 si më poshtë vijon:

“Operatoret do te trajtojne cdo anekese nga perdoruesit ne perputhje me Kontraten e Pajtimet dhe detyrimet e parashikuara ne Ligjin 9918, dt 19.05.2008, i ndryshuar”.

- AKEP vlerëson se të gjitha ankesat e pajtimtarëve të ardhura këto me shkrim apo në shërbimin e klientit duhet të merren në konsideratë dhe të raportohen si të tilla;
- AKEP ka vlerësuar si të arsyeshme mbajtjen e tre niveleve të mbulimit për të përfshirë edhe ato zona në të cilat shërbimi i mbulimit është i keq dhe ka nevojë për përmirësime;
- AKEP në pikën 2.4.5 të Aneksit bën një përshkrim për të treguar teorikisht se si nxiren indekset e normës së bllokimit. Aktualisht këto përlllogaritje kryhen automatikisht nga sistemet e monitorimit të shërbimeve. Ashtu edhe për pikën 2.5 të Aneksit ku $t_{nderp, test}$ është indeksi i normes se thirrjeve te nderprera.

- Në lidhje me sqarimet e kesaj pike AKEP është shprehur në pikën e 6 më sipër.

Operatori A

Nevojitet nje periudhe tranzitore prej minimalisht 6 muajsh nga hyrja miratimi i metodologjise, perpara se ajo te jete e aplikueshme nga operatoret.

Operatori A i kerkon AKEP qe te mbaje ne vemendje aplikimin e nje periudhe tranzitore per implementimin e metodologjise te pakten prej 6 muajsh. Kjo pasi standartet e reja, kane nevojte per kohe te mjaftueshme qe te integrohen ne sisteme dhe te behet pershtatja e pajisjeve ne rrjet me Rregulloren. Per te shkuar me tej, ndertimi i siteve te reja ka gjithmone e me teper veshtiresi e vonesa, pare kompleksitetin e dokumentacionit ligjor, licensave dhe lejeve, kostot e larta, perkundrejt klimes se veshtire financiare, mungesen e bashkepunimit nga komunat, etj. Te gjihe keta jane faktore me impakt real dhe te matshem ne pikesynimet per nevoja te biznesit dhe rregullatore.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP ne zbatim të ligjit nr. 9918, dt. 19.05.2008 i ndryshuar, si dhe Autorizimit Individual, vepron në përputhje dhe në zbatim të tyre për sa i përket afateve kohore të përcaktuara.

Operatori B vlereson pozitivisht iniciativen per matjen dhe raportimin e treguesve te mbulimit dhe cilesise se sherbimit bazuar ne monitorimit ne terren te rrjetit nga AKEP. Kjo do te realizonte dhe prezantonte diferencat qe kane operatoret e telefonise se levizshme ne ofrimin e sherbimit ndaj klienteve. Gjithsesi, mendojme qe per rendesine e madhe qe ka, metodologjia e vleresimit duhet te jete e sakte dhe e drejte ne arritje te objektivit te saj duke marre parasysh qe cdo llogaritje dhe vleresim i gabuar do te shkaktonte probleme per bizneset e operatoreve qe lidhen me mundesite dhe orientimin e investimeve, fizibilitetin e tyre, planet dhe buxhetet e zhvillimit te rrjetit, etj. Mendojme qe AKEP duhet te kete referencat e duhura ose pervoja te ngjashme ne vende te tjera te BE dhe te zbatoje rigorozisht metodologjite perkatese, per te shmangur cdo kontestim te rezultateve te monitorimit.

Qëndrimi i AKEP:

AKEP vlerëson bashkëpunimin e mëparshëm me palët e interesuara si dhe komentetet e tyre mbi dokumentin e nxjerrë për Këshillim Publik.

AKEP për hartimin e këtij dokumenti i është referuar raporteve dhe standarteve Evropiane si dhe praktikave të ngjashme me vendet e tjera të BE.

Gjithashtu AKEP ka investuar në teknogjin e fundit në ngritjen e qëndrës së monitorimit të treguesve të cilësisë së shërbimeve.

Operatori B. Ne paragrafin 1.10, duhet te percaktohet qarte qe cfare perfaqeson indeksi i matur i mbulimit: eshte perqindja e mbulimit e llogaritur sipas formules (1) per GSM dhe formules (2) per UMTS ne faqen 13 te dokumentit apo eshte dicka tjeter. A i merr ne

konsiderate ky indeks pasaktesite ne matje? Gjithashtu, vleresojme qe indeksi i matur i mbulimit nuk ka asnje reference ne lidhje me menyren e llogaritjes se mbulimit nga operatoret e cila bazohet mbi llogaritje te simuluar kompjuterike te mbulimit.

Qendrimi i AKEP

AKEP ne paragrafin 1.10 percakton qarte se si behet percaktimi teorik i mbulimit ten je zone per sherbimet GSM dhe UMTS. Aktualisht këto përlllogaritje kryhen automatikisht nga sistemet e monitorimit të shërbimeve ku merret parasysh edhe gabimi i cili është afer zero (0).

Operatori B veren qe metodologjia e vleresimit te mbulimit nepermjet llogaritjes se indekseve nuk eshte e sakte. Keshtu, nje indeksi mbulimi i pergjithshem me i madh se 1 (qe do ta klasifikonte operatorin si permbushes se detyrimit te licenses sic permendet ne paragrafin 1.2) nuk arrihet edhe nese operatori ploteson njekohesisht:

- a. kushtet e mbulimit teorik 100%
- b. kushtin e mbulimit te matur te territorit > 95%
- c. kushtin e mbulimit te matur te rrugeve > 99%

Ne kushtet e mesiperme dhe duke marre parasysh qe shuma totale e faktoreve te rendesise P eshte 1 ose 100%, atehere mbulimi i pergjithshem me i madh se 1 arrihet vetem nese operatori e deklaroi fiktivisht mbulimin si me te madh se objektivi i licenses. Mendojme qe kjo eshte nje mangesi qe duhet te rregullohet.

Qendrimi i AKEP

AKEP qe metodologjia e vleresimit teorik te mbulimit nepermjet llogaritjes se indekseve eshte e sakte. Ne perlllogaritjen e kesaj formule teorike mund te implementohen kushtet e Autorizimit Individual per cdo operator.

Operatori B. Ne matjen e treguesve te cilesise per bllokimin dhe renien e thirrjeve, megjithese eshte permendur ne menyre te tertorte, duhet te paraqitet qarte qe matjet kryhen brenda zones se mbulimit te deklaruar nga operatori dhe jo jashte ose ne kufij te saj.

Qendrimi i AKEP:

AKEP sqaron se ne pikën 2.5.2 të dokumenti përcaktohet qarte dhe jo tërthorazi Numri dhe vendodhja e testeve, si më poshtë vijon:

“Më poshtë është një shembull i një testi të zgjedhur.

Dymbëdhjetë teste do të kryen. Vendi ndahet në dymbëdhjetë njësi administrative. Në secilën njësi një rrugë është përcaktuar, e cila ndodhet në zonën e deklaruar me mbulim nga operatori. Kjo na mundëson të shmangim thirrjet e ndërprera për shkak të pjesëve të

pambuluara nga operatori. Nëse disa operatorë janë duke u testuar njëkohësisht, rruga do të përcaktohet në një zonë të mbuluar nga të gjithë operatorët.”

Operatori B, verën se pershkrimi dhe perfundimet e llogaritjes se indeksit te pergjithshem te cilesise (paragrafet 2.6 dhe 2.7), nuk jane te qarta dhe duhet te shpjegohen me hollesisht dhe konkretisht. Kjo edhe per shkak te implikimit ne llogaritje te indeksit te pergjithshem te mbulimit me problematiken e paraqitur me siper.

Qendrimi i AKEP

AKEP ne pika 2.6 dhe 2.7 te Aneksit jep nje pershkrim teorik mbi perlllogaritjen e indeksit e pergjithshem te cilesise si dhe indekset e perdorura ne kete dokument. AKEP vlereson se formula eshte e qarte dhe indikatorët jane te percaktuar saktësisht ne ANEKS, gjithësesi AKEP eshte i gatshem t’ju ofroje asistence per sqarime te metejshme.

Operatori B, mendon se vleresimi sipas metodologjise se paraqitur (me permiresimet e nevojshme) mund te ishte i vlefshem per plotesimin e detyrimeve te licenses, vetem nese keto detyrime do te ishin vendosur, paraprakisht, ne license. Gjithashtu, mendojme qe vleresimi me i sakte i treguesve te bllokimit dhe renies se thirrjeve jane ato qe maten dhe raportohen ne nivel rrjeti nga operatorët, pasi perfshihen te gjitha thirrjet e te gjithë klienteve ne krahasim me ate sasi matjesh te kufizuar qe lejojne matjet e kryera ne terren. Rezultatet e matjeve te kryera ne terren mund te sherbejne vetem si tregues krahasues mes cilesise se ofruar nga operatorët e ndryshem dhe publikimi i tyre do te orientonte me mire publikun ne zgjedhjen e operatoreve per te marre sherbimin me cilesor. Mendojme qe nuk ka matje te kufizuara ne terren (te varura nga hapësira dhe koha e zgjedhur) qe do te sherbenin si shembull per te vleresuar performancen e pergjithshme te rrjetit. Kjo behet vetem duke marre ne konsiderate te gjithë volumin e thirrjeve ne rrjet.

Qendrimi i AKEP

AKEP ne zbatim te Ligjit 9918, dt. 19.05.2008 i ndryshuar, eshte organ rregullator i cili mund nxjerr rregulloret ne zbatim te ketij ligji dhe akteve te tjera nenligjore. AKEP ne kete dokument ka marre ne konsiderate te gjithë percaktimet e vendosura ne Autorizimin Individual per cdo sipermarres. Hartimi i kesaj Rregulloreje merr ne konsiderat standartet Europiane per cilesine e sherbimit.

Operatori B, persa i perket treguesit Q13-M per “Raportin e ankesave per mbulimin”, nuk eshte e qarte nese duhet te raportohet % e ankesave me subjekt mungesen e mbulimit ne lidhje me totalin e ankesave apo raporti i numrit te ankesave per mbulimin ne lidhje me numrin total te perdoruesve. Gjithashtu, duhet te sqarohet nese subjekt jane ankesat me shkrim dhe nese ankesa vjen per probleme mbulimi brenda zones se deklaruar te mbuluar me sherbim apo per mbulimin e zonave jashte zones se deklaruar te mbuluar me sherbim. Kjo eshte e rendesishme pasi ben dallimin midis cilesise se sherbimit te ofruar ne zonen e sherbimit dhe nevojave per te zgjeruar zonen e sherbimit. Ne mendojme qe eshte shume e rendesishme edhe vlefshmeria e ankesave pasi nga eksperienca jone ka shume ankesa qe rezultojne te pavlefshme.

Qendrimi i AKEP:

AKEP vlereson se të gjitha ankesat e pajtimtarëve të ardhura këto me shkrim apo në shërbimin e klientit duhet të merren në konsideratë dhe të raportohen si të tilla. Treguesi Q13-M e ankesave për mbulim ka të bëjë me raportin e ankesave për mbulim nga totali i ankesave.